

REFERAT AF 31. MØDE I MMS STUDIENÆVN
VED FORSVARSAKADEMIET AFHOLDT
ONSDAG DEN 26. NOVEMBER 2025
PÅ FORSVARSAKADEMIET

DELTAGERE:

Uddannelsespersonale:

MJ Peter Kaplers – stedfortræder for studieleder Torben Grinderslev.
Studievejleder Luise Mandrup Andersen

Videnskabeligt Personale (VIP):

KN Jesper Hansen - IMO
CHKONS Michael Pingel Hansen - ILO

Sekretær:

AFDLD Sascha Hedberg

Referent:

Louise Beck Andersen

Ad hoc:

Maibrit Gundesen Møller

Repræsentanter Studerende:

KN Kenneth Thor Skov-Kipp
KL Martin Wilhelmsen

Fraværende

KL Bjarke Pedersen
KN Christian Öhman Nydahl

DAGSORDEN:

1. Velkomst ved studieleder MMS og præsentation af deltagere
2. Valg af referent
3. Godkendelse af referat fra forrige møde
4. Information fra studieleder
 - 4.1. Seneste optag på MMS, statistik fra studieleder
 - 4.2. Drøftelse af MMS som deltidsstudie (3 år) vs. fuldtidsstudie (1 år)
 - 4.3. Drøftelse af undervisning på engelsk (særligt modulet "Militære Operationer")
 - 4.4. UL-rapporten – invitation til drøftelse omkring bidrag fra de studerende og institutterne til rapporten

4.5. Tilstedeværelsesdage, hvordan vurderes det i forhold til det faglige udbytte?

5. Information fra de studerende og fra institutterne

Indkomne input fra de studerende;

5.1 Forslag til anvendelse af blended learning under uddannelsen. UDD er blevet markedsført med dette som hovedargument. Det har ikke være anvendt endnu. Jeg lægger op til, at enten fjernes det som et vilkår for studiet, eller også anvendes det i praksis.

5.2. Forslag til at udgive "direktiv for anvendelse af AI" med virkning fra næste semester. Det er nævnt, at der udgives et AI direktiv inden jul og med tilbagevirkende kraft. Dette er ikke hensigtsmæssigt og lovgivning med tilbagevirkende kraft praktiseres begrænset i Danmark. Hvis brugen af AI skal modereres kræves der tilslutning og forståelse blandt de studerende, hvilket man næppe opnår på denne måde.

6. Næste møde

7. Eventuelt

AD dagsordenen pkt. 1.

Peter Kaplers repræsenterede studieleder, Torben Grinderslev, som desværre var blevet syg inden mødet. Derudover deltog studievejleder, Luise Mandrup Andersen, samt studiekoordinator og sekretær for Studienævnet, Sascha Hedberg.

De studerende på MMS-uddannelsen var repræsenteret af Kenneth Thor Skov-Kipp (MMS Optag E2024) og Martin Wilhelmsen (MMS Optag F2025). Jesper Hansen fra IMO og Michael Pingel Hansen fra ILO, repræsenterede det videnskabelige personel.

Maibritt, som er nyansat i fakultetsafdelingen, deltog i mødet for at få viden omkring MMS-uddannelsen.

To studerende havde meldt afbud forud for mødet.

AD dagsordenen pkt. 2.

Louise Beck Andersen (kontorelev) blev valgt som referent.

AD dagsordenen pkt. 3.

Ingen kommentarer til tidligere referat.

AD dagsordenen pkt. 4.

Den nuværende studieleder på MMS, Torben har valgt at opsig sin stilling per 31. december 2025.

Det seneste studienævnsmøde blev afholdt i april 2024, og der blev understreget et ønske om, at møderne fremover afholdes oftere.

AD dagsordenen pkt. 4.1.

Punktet blev ikke drøftet, da studielederen grundet sygdom ikke deltog i mødet.

AD dagsordenen pkt. 4.2.

I øjeblikket undersøger man muligheden for at omdanne MMS-uddannelsen til et fuldtidsstudie. Planen er at tage den nuværende studieordning og komprimere den, så den i stedet kun vil være ét år i stedet for tre.

Det er vigtigt at bemærke, at antallet af tilstedeværelsesdage som udgangspunkt ikke forventes at stige i den nye model. Der arbejdes lige nu med 75 tilstedeværelsesdage.

Der ses i øjeblikket på to forskellige fuldtidsmodeller.

Model A: En differentieret studiestart med både sommer- og vinteroptag. Der vil være to hold med hver 65 studerende.

Model B: En samlet sommerstart med 104 fuldtidsstuderende. Derudover vil enkeltfagsstuderende blive tilkoblet Militære Operationer. De studerende vil tilsammen give omkring 130 studerende – samme kapacitet som i dag.

FKO har meldt, at man ikke skal gå ned i produktion, og der skal fortsat dimittere samme antal hvert år, som der gør nu.

Drøftelse af MMS som deltidstudie (3 år) vs. fuldtidsstudie (1 år) + tilstedeværelsesdage; hvordan vurderes det i forhold til det faglige udbytte?

Den nye model deler vandene. Mange kan se fordelene ved at gennemføre den fysiske tilstedeværelsesforløb samlet og derefter arbejde med materialet hjemmefra.

Mange studerende kan i begyndelsen af uddannelsen godt se fordelene ved et deltidstudie, men belastningen bliver hurtigt tung, da uddannelsen forløber over en lang periode. Den tunge belastning skaber udfordringer mellem privatliv, arbejdsliv, studietid og tilstedeværelsesdage. På baggrund af dette ses overgangen fra deltid til fuldtid som en fordel, da de studerende vil få bedre mulighed for at skabe en hensigtsmæssig balance.

Andre har svært ved at se sig selv på skolebænken så længe ad gangen. Derudover er der udtrykt bekymring for, om man vil have energi nok til også at følge undervisningen om aftenen på de lange internatdage.

Tilstedeværelsen ved fuldtidsstudiet har stor betydning for de studerende. Der stilles spørgsmål til fleksibiliteten – om det forventes, at de studerende står til rådighed ud over det planlagte skema, eller om de har fri efter skemaophør?

De studerende spørger også ind til, om det er en fem dages undervisningsuge, eller om der fortsat bliver blended learning, så der evt. er 3-4 dages undervisning og resten er blended learning, som kan gøres på distancen. Dette vil hjælpe på hjemmefronten.

Der blev også rejst bekymring for kapaciteten på Svanemøllen både i forhold til lokaler, kantineforhold og undervisere. Spørgsmålet lød, om der ville være tilstrækkelig bemanning og plads til at understøtte to hold samtidigt. Der blev fra lærersiden gjort klart, at tilstedeværelsesundervisningen skal foregå på Svanemøllen eller i nærheden af Storkøbenhavn. Det skyldes, at underviserne underviser i flere uger om året, og et skifte væk fra København vil medføre længere fravær hjemmefra. Man vurderer derfor, at en flytning fra Storkøbenhavn vil gøre det svært at fastholde undervisere og lektor- og adjunktniveau og dermed svække undervisningskvaliteten.

En anden forudsætning for det nye fuldtidsstudie er, at der ikke vil være et fuldtidsarbejde ved siden af undervisningen. Man vil altså være fritaget fra de normale arbejdsdage. Dette er også

blevet fremhævet som en fordel, da den nuværende MMS ofte kræver, at mange aftener bliver taget i brug. I modellen arbejdes der med en fordeling på 1/3 fysisk tilstedeværelse og 2/3 selvstudie.

Der var desuden en bekymring for, om den nye MMS i for høj grad vil komme til at minde om det tidligere stabskursus. Det blev dog understreget, at dette ikke er tilfældet. MMS giver i dag 60 ECTS-point, mens stabskurset dengang gav omkring 100 ECTS-point. Den nye model vil derfor ikke være ligeså tidskrævende.

Martin påpeger, at hans erfaring fra SVN er, at mange unge vil vente med at søge ind – gennemsnitsalderen vil være noget højere, da mange af SVN's spændende stillinger er på KL-niveauet. Derfor mener han, at mange yngre officerer ikke vil prioritere en masteruddannelse.

Til sidst påpeger Martin, at prioriteringen af familieliv også spiller en væsentlig rolle i ansøgningen til MMS. Erfaringer fra SVN fortæller ham, at der i SVN ikke arbejdes med faste tjeneste- og karriereplaner. Den enkelte søofficer har stor frihed til selv at tilrettelægge sin karriere. Denne fleksibilitet, som kendetegner SVN, betyder, at mange derfor vil vælge at udskyde deres videreuddannelse, indtil det passer bedre med familiemæssige forhold. Timingen med valg af videreuddannelse handler i stor grad også om balance mellem tjeneste og privatliv.

Luise understreger, at hun ud fra de hidtidige drøftelser har bemærket, at der er meget fokus på privatlivet og ikke kun det didaktiske.

For at opnå et mere konsolideret billede af de studerendes holdninger til deltids- og fuldtidsstudie, forslår Christian Nydahl, at der udarbejdes en spørgeskemaundersøgelse, som vil kunne kortlægge en mere generel holdning til emnet. Forslaget kommer på baggrund af en bekymring til de studerendes individuelle tilbagemeldinger til CH FAK samt Dekanen.

AD dagsordenen pkt. 4.3:

Drøftelse af undervisning på engelsk (særligt modulet "Militære Operationer").

Jesper Hansen, der er næstkommanderende og har ansvaret for modulet, havde nedenstående synspunkter i forhold til, at de afholder deres modul på engelsk;

Der er behov for, at den anskaffede kapacitet kan kommunikere med andre systemer inden for NATO-rammen samt et tilsvarende behov for interoperabilitet i officerskorpset i rammen af NATO. Undervisningen foregår på det, der hedder "Joint-niveau", altså det operative niveau. Der skal i fremtiden oprettes et "Joint Headquarter", som skal arbejde og kommunikere på engelsk. Der er derudover også dele af militære operationer, som er NATO-akkrediteret f.eks. hele COPC. En forudsætning for at få et Q i de NATO-akkrediterede dele er gennemførelse på engelsk.

Joint Warfare Studies binder planlægningsmodulet sammen med Capstone Exercise, som skal bruges senere i uddannelsen. Der er ikke nogle tekster på dansk, som giver mening. For at fastholde den sprogbrug, som officerer på 331-niveau bør kunne beherske og for at give et trygt rum til at lære den militære lingo, er det blevet valgt at fastholde teksterne på originalsproget, der for størsteparten er engelsk.

Tre fjerdedele af Danmarks indkøbte forsvarskapacitet skal kunne stilles til rådighed i NATO-rammen i tilfælde af krise. Dette gælder også for personellet, derfor skal de kunne den operative lingo, der indgår i at kunne begå sig på engelsk.

Eksamenerne følger den seneste studieordning på fak.dk, og de studerende må også gerne anvende hjælpemidler. Mange af underviserne er fra udlandet, og derfor foregår undervisningen planlægningsmæssigt på engelsk.

Der blev drøftet, om hele MMS-uddannelsen burde udbydes på engelsk. Det er tidligere blevet forsøgt i forbindelse med diskussioner in plenum, men man oplevede, at kvaliteten af læringsudbyttet faldt markant. Det er fint at have tekster samt undervisning på engelsk, men der skal være mulighed for at drøfte teori m.m. på dansk for at sikre det optimale faglige niveau. De fleste undervisere forstår og taler dansk, og de, der ikke gør, underviser sammen med en, der kan.

Der blev udtrykt bekymring for, at studerende vil holde sig tilbage i undervisningen og dermed ikke få det samme faglige udbytte, som hvis undervisningen foregik på dansk. Flere studerende har givet udtryk for utilfredshed med omfanget af engelske tekster. Dog vurderer lærerstaben, at mængden ikke kan reduceres uden at kvaliteten i uddannelsen vil falde. Det ses samtidig, at de danske tekster bliver læst af flere end de engelske. MMS-sektionen har ved de seneste besøg på Militære Operationer dog ikke konstatere en tilbageholdenhed i de dele af debatten, de overså.

Der er stort fokus på at give de studerende den bedste ballast i NATO-rammen, som de kan arbejde videre med.

AD dagsordenen pkt. 4.4:

Baggrund for UL-rapporten (uddannelsesleder-rapporten).

UL-rapporten er en kortfattet rapport, der sammenfatter og vurderer relevante nøgletal, evalueringer, dimittend- og aftagerundersøgelser (DAU) og anden information, der knytter sig til gennemførelse af en specifik grund- eller videreuddannelse.

UL-rapporten danner grundlag for systematisk og løbende tilpasning af den respektive uddannelse.

Selve processen med udarbejdelsen er en central del af rapporteringen. Særligt lægges der vægt på, at UL-rapporten er drøftet i de lokale fora (herunder studienævn) før indsendelse. Desuden er der fokus på en proces på tværs af organisationen i efterbehandlingen af rapporten. Denne proces-tænkning bidrager til både kvalificering og ejerskab af rapportens prioriterede områder og bygger på en robust forståelse af et opgavefælleskab omkring alle uddannelser, både horisontalt og vertikalt i organisationen.

UL-rapporten udarbejdes og indsendes efter opdrag af dekanen og skal behandles ved Kvalitetsrådet.

UL-rapporten bliver udarbejdet for hver uddannelse, der udbydes af FAK. Formålet er at finde ud af, hvad der fungerer godt, og hvad der fungerer mindre godt. Rapporten vil blive udarbejdet én gang årligt for at kunne følge med i udviklingen i holdninger til uddannelsen.

Der vil løbende blive gennemført evalueringer af hvert enkelt modul. Studieleder samt studievejleder besøger de modulansvarlige for at drøfte uddannelsen. På baggrund af disse drøftelser mellem studieleder, studievejleder og modulansvarlige udarbejdes rapporten.

UL-rapporten har afleveringsfrist ultimo januar 2026.

AD dagsordenen pkt. 4.5:

Punktet blev ikke drøftet, da studielederen grundet sygdom ikke deltog i mødet.

AD dagsordenen pkt. 5:

Der var forud for mødet kommet to input fra de studerende.

Det første omhandlede brugen af "blended learning" i uddannelsen.

I uddannelsesskriftet er MMS blevet markedsført som værende en blended learning-uddannelse, hvilket de studerende ikke mener, stemmer overens med den faktiske undervisningsform.

Det foreslås i stedet, at man helt fjerner den beskrivelse af uddannelsen, eller anvender det i praksis.

FLEX MMT blev fremført som et godt eksempel, hvor den modulansvarlige var god til at benytte sig af distanceundervisning med bl.a. online-møder, Teams-diskussionsgrupper mv.

Det andet input vedrørte udgivelsen af "direktiv for anvendelse af AI".

AI-direktivet fra FAK er varslet, at det udgives inden jul, og de studerende er bekymrede for, om det er med tilbagevirkende kraft, når man endnu ikke kender præmisserne omkring brugen af AI i opgaverne.

Det er tilladt at benytte AI til sine opgaver. Med det nye direktiv skal AI-prompts gemmes og angives i opgaven dér, hvor de er brugt.

Man er her usikker på, om udgivelsen af direktivet kan udsendes med tilbagevirkende kraft. De studerende mener, at der skal varsles, så de kan nå at gemme de prompts, de har anvendt.

Der blev også talt om brugen af AI i opgaveskrivning generelt. Man ser ikke på brugen af AI med forskrækkelse, men snarere med bekymring for om AI kan fratage de studerendes mulighed for at lære.

Peter Kaplers fremhæver betydningen af de modtagne input og understreger, at han vil bringe dem videre i det videre arbejde.

AD dagsordenen pkt. 6:

Der indkaldes til næste møde den 16. april 2026.

AD dagsordenen pkt. 7:

Christian Nydahl påpeger, at mange studerende savner en dimission for at fejre deres egen og deres pårørendes indsats. Samtidig kunne man overveje at give det et andet navn i stedet for "dimission", da dette menes at være for civilt.

Der har tidligere været arrangeret en dimission med servering af kransekage og et glas bobler. Denne praksis bør ifølge Christian genovervejes til noget større, sådan at de studerende kan blive fejret med prompt og pragt, som traditionen foreskriver.

Louise Beck Andersen
Referent